NĂM THỨ MƯỜI BA — SỐ THỨ 2421 — MỖI SỐ 0$07 — NGÀY THỨ TƯ 15 AVRIL 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

3/04

	HANOI								Nước ngoài
	Báo gửi theo lối thường và báo gửi theo lối đi tàu bay	Người đem đến nhà	Gửi cả tiền cước	Báo gửi về Trung-kỳ và Lào	Báo gửi về Nam-kỳ, Cao-miên và Bắc-kinh	Báo gửi về Nam-kỳ, Cao-miên và Bắc-kinh	Báo gửi về Nam-kỳ, Cao-miên và Bắc-kinh	Báo gửi về Nam-kỳ, Cao-miên và Bắc-kinh	
Một năm	6$ 00	6$ 00	5$ 20	6$ 30	6$ 30	6$ 60	12$ 00		
Các làng và Các công-sở	»	5. 00	5. 00	5. 00	9. 00	9. 00	»		
Sáu tháng	3. 00	3. 50	3. 20	3. 25	3. 30	3. 30	6. 00		
Ba tháng	1. 50	1. 75	1. 60	1. 60	1. 65	1. 65	3. 00		
Một tháng	0. 50	0. 60	0. 55	0. 55	0. 60	0. 60	1. 00		

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TELEPHONE N° 450

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 . 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Mấy điều trông cậy vào bạn thiếu-niên anh-tuấn ta bây giờ

Trong bài diễn-văn của quan Toàn-quyền Merlin đọc ở hội Khai-trí tiến-đức ngày chủ nhật 5 avril mới rồi, ngài có ngợi khen người Nam ta một điều, vì là thấy ở Hanoi và ở Saigon có những bực thiếu-niên anh-tuấn, chẳng bởi thầy dạy, chỉ học lấy một mình bằng một thứ chữ ngoại-quốc, mà cũng học được chắc chắn, khiến cho những bực thức-giả nước Pháp phải lấy làm tin thưởng.

Có thể thật, người Nam ta vốn là một nòi giống tốt, có thông-minh, có trí-tuệ, đủ sức theo đuổi với người; xưa kia theo học chữ nho là một thứ chữ ngoại quốc, cách học-vấn rất là khó khăn, thế mà người mình cũng đủ sức thông hiểu, đủ thâm thái được cái văn-hóa của Trung-hoa; tuy không dám nói rằng người mình xưa kia học chữ nho đã thật được thâm thúy, đã thật được rộng rãi bằng người Tàu, nhưng cũng đủ đem nho-học tinh hoa ra mà giáo-dục cho dân, xếp đặt cho nước, khiến cho xã-hội Việt-Nam là một cái xã-hội có kỷ-cương, có trật-tự, người Tàu đã từng khen là một nước văn-hiến, mà người mình vẫn sinh-trưởng đoàn-tụ được với nhau đến nay đã mấy nghìn năm ở cõi Á-đông. Đến sau đổi học chữ Tây, cũng là chữ ngoại-quốc, cách học cũng không phải dễ, thế mà những người thiếu-niên anh-tuấn, cũng đủ sức theo đòi việc học, lẫm người tự học lấy một mình mà cũng đủ thông hiểu, được người Pháp ngợi khen như lời quan Toàn-quyền Merlin đã nói ở trên kia. Đọc mấy lời khen ấy, không những là một cái vinh-dự riêng của bạn thiếu-niên anh tuấn ấy, mà cũng là một sự vẻ vang chung cho cả người Việt-Nam ta.

Nước nào cũng thế, đời nào cũng thế, sự tiến-hóa mau hay chậm, cách sinh-hoạt thịnh hay suy, chỉ đường mở lối, cốt trông vào bạn anh-tuấn thiếu-niên; song, bạn anh-tuấn thiếu-niên muốn đủ tư-cách làm hướng-đạo cho quốc-dân, trông vào cái thông minh cái học-thức một phần, mà trông vào cái công đức cái nhiệt thành cũng một phần, có thông minh có học thức thì kiến-thức mới đáng là thượng lưu trong xã-hội, lại phải có nhiệt-thành có công đức, thì hành động mới thật có bổ ích cho quốc-dân.

Ở xã-hội ta bây giờ, học-thuật mới thay đổi, phong-tục đương cải-lương, văn-hóa phương tây mới truyền-bá sang xứ ta, người minh như ngủ mê mới dậy, rượu say mới tỉnh, chẳng khác gì người ngồi trong xó tối lâu mà hốt nhiên thấy ánh sáng mặt giời, mắt còn lòe chói, trí còn bàng-hoàng, thường suy xét không kịp mà hay đến sai lầm; vậy bạn thiếu-niên anh tuấn, chính là bực người mà quốc dân đương khói hương khấn nguyện, ngày đêm mong mỏi, mong được nhiều người ứng vận mà sinh, để dẫn quốc-dân lên con đường tiến-hóa. Bạn thiếu-niên anh tuấn ta, nhờ khi thiêng chung đúc của non sông, giống tốt vun giồng của Hồng Lạc, tư-chất hơn người, có thông-minh có học-thức, ngoài thì kiến-trọng với người ngoại quốc, trong thì thêm vinh dự cho gống nòi, thật cũng đáng trọng mà đáng qui thay; nhưng cũng có người thì thiên phận tuy có thừa, mà nhiệt-thành thì chưa đủ, không biết nghĩ rằng mình nhờ có thông-minh mà dựng lấm tai mắt cho quốc-dân, thì đối với tổ-quốc đồng-bào, gánh vác lại phải nặng nề hơn người khác, chỉ vì cái lòng ham danh vụ lợi quá sâu, tư-tưởng mới thấp hèn, mà cử-động mới không khỏi điều ô tiện, cái thông minh của giời cho, cái tài học của mình có, chẳng biết dùng để mưu lợi ích chung cho dân cho nước, mà lại dùng lấm vào cái thang mua danh, cái mối võng lợi riêng cho mình; những bực thiếu-niên anh tuấn như thế, tuy có sẵn xuất hàng trăm hàng nghìn, mà với nước với dân cũng chẳng có chút gì bổ ích, thế chẳng uổng phí cái lòng giời đất sinh tài mà cố phụ cái lòng quốc dân chức vọng lắm ư?

Kia xem như lịch-sử đông tây, khi vận-hội trong nước đã mở mang, có những bực phi thường ứng thời mà sinh, đã có tuệ não, có thông minh đủ phát minh lý thuyết mới, làm một bực tiên giác tiên tri, mà lại có nhiệt-thành có công đức, đem hết tâm tư tài lực làm về vang cho nước lợi ích cho dân, chỉ chăm chăm theo cái mục đích qui báu ấy, còn có khi nào nghĩ đến chuyện chuốc danh cầu lợi riêng cho mình đâu. Trong nước nhờ có những bực như thế khua chuông gõ mõ cho quốc-dân, trí dân được khai thông cũng nhờ đó, thế nước được cường thịnh cũng nhờ đó; biết bao nhiêu danh nhân chí sĩ, làm nên công-nghiệp vẻ vang, bây giờ ta vẫn sùng bái ca tụ, há chỉ có thông minh tài học mà đã đủ đâu. Bạn thiếu-niên anh tuấn ta tưởng nên biết rằng mình đã có cái tư-chất hơn người, lại sinh gặp buổi trong nước đương nhu tài, chánh là cái cơ hội tốt để kiến công lập nghiệp, lưu cái danh bất hủ ở xã-hội Việt-Nam; thế chẳng hơn cứ tri trục cái hư danh cái tiểu lợi, không thoát khỏi cái khuyên sáo của phường tục tử dung phu, tuy có thỏa được cái dục vọng trong một thời, mà cũng chỉ là hư sinh ở trong giới đất, cái tinh thông minh và cái công học vấn, chẳng uổng phí lắm ư.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

Điện báo Havas
Ngày 11 avril 1925

Hỏa xa trượt bánh ở Tây-ban-nha

Hỏa xa trượt bánh. Hai chục người chết. Một trăm người bị thương.

Tòa nội-các nước Bỷ

Bỷ hoàng tiếp MM. Vandervelde, Vandevyvre, Marx, và Watters.

Ngày 12 avril 1925

Việc ở phần Maroc của Tây-ban-nha

Người ta nói Ab. del Krimm đắc thắng là tin đồn sai.

Việc Trung-hoa

Quan tinh trưởng Hà-nam bị thế.

VIỆC TÒA NỘI CÁC HERRIOT TỪ CHỨC

Điện báo Indopacifi
Ngày 11 Avril

Vì nguyên-lão nghị-viện không bỏ phiếu tín dụng, nên đêm mới rồi tòa nội-các xin từ-chức, quan tổng-thống nhận lời.

Về việc lập tòa nội-các mới, hiện nay thấy có nói đến tên ba ông Painlevé, Loucheur và Briand.

Có lẽ vài ngày nữa việc ấy mới quyết định xong.

Ngày 12 Avril

Ông François Marsal chất-vấn tòa nội-các tại nguyên-lão nghị-viện, có nói các tòa nội-các trước bao giờ cũng giữ gìn cho số ngân phiếu lưu-hành ở dưới cái số đã định, mà không bao giờ để cho nhà ngân hàng phải ứng cho ngân quỹ nhiều quá. Ông chỉ nghị kỳ hạn liệt cái chánh sách tài chánh của tòa nội-các và nói cái nỗi khủng-hoảng ngày nay, là vì chánh-đảng xã hội nắt dọa kia khác, khiến cho những trang lưu nhân đảng mất lòng tin nhiệm vậy.

Quan Herriot đáp lại có nói cái nỗi khó khăn ngày nay là do các trái khoản vô-định mà ra, vậy đáng trách cứ trước tiên về cái nỗi khó khăn ấy, chính là những người đã để cho bao nhiêu trái khoản đến định hạn vào một năm nay phải hoàn lại cả.

Sau quan Poincaré kể những chánh-sách của tòa nội-các do ngài chủ trương đã trù tính để đối phó mọi việc. Ngài lại nói: số chi thu năm 1925 tòa nội-các không trù tính cho được quân-bình, và tòa nội-các ngày nay mà vững được thực là nhờ về các phương-sách trù tính từ trước.

Sau khi hai bên tranh biện với nhau, thì nguyên-lão nghị-viện bỏ 156 phiếu bất khoản tỏ lòng tín nhiệm tòa nội-các, số phiếu ưng khoản ấy được có 132. Sau nghị-viện lại bỏ 163 phiếu ưng thuận một khoản tỏ ý không tín nhiệm tòa nội-các nữa.

Tòa nội-các liền đưa đơn cho quan tổng-thống xin từ chức.

Đại đa số ở nguyên-lão nghị-viện bàn rằng nay nên lập một tòa nội-các tất cả các đảng cộng-hòa đều có đại biểu, mà cái quyền trọng yếu thì ở trong tay đảng xã-hội.

Hiện nay chưa có thể biết thời cục sẽ xoay ra làm sao, vì hai nghị-viện và quan Doumergue có nhượng-bộ lẫn nhau thì công việc mới giải quyết được.

Nghe đâu ông Painlevé muốn cứ giữ chức nguyên-trưởng thủ-tướng và dân nghị-viện.

Báo Matin nói quan Doumergue có ý muốn điều-đình cho công việc giải quyết được chóng xong.

Các báo nói tòa nội-các bị đổ là vì cái thái-độ cần đảng xã-hội, và vì cái ảnh-hưởng của đảng ấy đối với cái chánh sách của tòa nội-các to quá.

Báo Figaro nói nay nên lập một tòa nội-các liên hiệp quốc-dân.

Điện báo Havas
Ngày 11 avril 1925

Tòa nội-các từ chức lúc 22 giờ 30 phút. Việc tả đảng liên hiệp đoàn bàn nên để quan Herriot chủ-trương tòa nội-các, mà tòa nội-các có thì thay đổi lại, nghe đâu không thành.

Nay giả thử lập một tòa nội-các mới có tả đảng liên hiệp đoàn tán trợ cho, và do một vị lĩnh tụ khác như ông Painlevé chủ-trương thời được đại đa số ở thứ dân nghị viện tín nhiệm, nhưng chắc là nguyên-lão nghị viện phản đối dữ dội.

Ngoài hai ông nghị-trưởng hai nghị viện, quan Doumergue lại sẽ tỏi ý kiến các viện lĩnh tụ chánh đoàn như MM. Briand, Steg, và Loucheur.

Nhiều báo nói: tòa nội-các đổ cái trách cứ là bởi đảng xã-hội.

Báo Figaro và báo Matin nói nguyên lão nghị viện bàn nay nên lập một tòa nội-các có cả các đại biểu của các đảng cộng-hòa, cái quyền cốt yếu ở trong tay đảng cấp tiến, nhưng chớ dựa quá vào đảng xã-hội.

Ngày 12 avril 1925

Nếu ông Painlevé không nhận lời, quan Doumergue sẽ mời một ông nguyên lão nghị-viên về tả đảng dân chủ.

Ông Maurice Sarraut có nói tin báo có người tiến cử ông lập tòa nội-các là một tin đồn sai, và có nói nếu có ai mời ông, ông nhất quyết từ chối.

Nhiều người nói đến M. Steg là thống đốc Algérie bây giờ.

Báo Matin nói sáng hôm nay quan Doumergue đã cử ông Painlevé lập tòa nội-các.

Ngày 13 avril 1925

Sáng hôm nay ông Briand vẫn điều-đình để lập tòa nội-các. Ông ấy đi nghỉ với ông Painlevé, buổi chiều ông hội nghị với quan Doumergue.

Báo Matin nói tòa nội-các có thể lập xong, vì ngày hôm nay đảng nào cũng muốn lập tòa nội-các cho chóng xong.

Cứ như lời ông Briand nói chuyện tối nên cấp ưng chuẩn bàn giao-ước với nhà Đại-pháp ngân-hàng, chính đốn nền tài-chánh, ưng chuẩn cho xong số chi-thu, lập lại cái thể lệ bảo cử bằng bạt. Ông sẽ theo cái chánh sách ngoại giao của quan chưởng-khế và cũng theo các tôn-chỉ về việc trong-tài và về việc bảo an.

HÀI ĐÀM

Nên đánh thuế!

Trong cái thời-đại ganh đua này, nhà nước đã đặt ra các thứ thuế, mà nghĩ cho kỹ thì không có một cái gì là không đáng thuế cả; song còn một thứ tưởng cũng nên đánh thuế, vì rằng không mất tiền phí tổn nên càng ngày lại càng to; — thuế ấy là gì? — là thuế « *nói phét* » mà ai ưng người nào hay « *nói phét* » hoặc học đòi « *nói phét* » thì cứ mỗi một buổi sáng phải đến một chỗ nào đó để người thu thuế giản cho một cái vé bốn xu vào bên mồm, để cho thiên hạ biết rằng « *nói phét* » đã chịu thuế!

Cường-ự

Tự do diễn đàn

Một hạng khươu hại cho xã-hội

Độc-giả ngạc nhiên mà « khươu hại cho xã-hội » có lẽ ngạc-nhiên mà tưởng-tượng một giống chim có cánh, có lông, có mỏ, thường người ta nhốt trong lồng để nghe giọng hót véo von ngọt ngào vậy. Nhưng không phải. Hạng « khươu » mà tôi muốn nói đây, cũng xương, cũng thịt cũng tai mắt, cũng linh-hồn để cả, tự xưng là « chân muôn vật » mà ta thường thấy nhan nhản trong xã-hội đây. Ấy là những kẻ mang mặt nạ đạo-đức thường xen lộn chung quanh ta, đem những câu chuyện ngọt ngào như mật rót lỗ tai để phỉnh phờ tán lính, chẳng khác chi « con cáo » trong bài Ngụ-ngôn « Le corbeau et le renard » (con quạ và con cáo) của La Fontaine tiên-sinh vậy.

Chẳng phải là công không mà họ tôn tinh-thần ngẫm ngẫm, ngợi ngợi ứng câu cầm tả thành thời ấy đâu. Chính là vì cái mối lợi riêng của họ đó; họ cố đem hết tài lực dẫn lưới ra lon hót cho được như con cáo trong truyện « La cour du lion » (triều đình của sư-tử). Họ còn tệ hơn con cáo nữa, là họ lại lợi dụng cả khoa ngôn-ngữ ấy để lòe mắt thế-gian, đánh điểm kẻ nọ, xu phục kẻ khác, ra luồn vào cúi, trăm phương ngàn kế; hoặc cho được người trên thương đến, để chiếm một địa-vị quan trọng hơn người; hoặc nhân được người trên thương đến mà làm nại kẻ dưới và kẻ ngang mình, cốt là để cho quyền lợi hơn chúng đó thôi. Tuổ mà cũng chưa mãn-nguyện của họ đâu. Họ còn hành-động nhiều phương pháp nhỏ nhặng hơn nữa như thấy mình đạt được mục-đích rồi thì trong lòng tự lấy làm kiêu hãnh, ngó đồng-bào bằng rơm rác, lố dịp gì thì múa mèn, xưng hàng, xưng bà, đến nỗi thị coi với cả kẻ đồng nghiệp với mình nữa. Nhiều khi họ được thêm sơ lại che cả mắt người trên, lấn hiếp kẻ dưới, cho người hay là dỗ, bảo người dở là hay, người anh-tài nhiều khi bị họ làm tai-ách cắt đầu lên không nổi, chẳng thế nào chen lấn ngang vai với họ được.

Ta thử xem trong xã-hội Việt-Nam bây giờ hạng người ấy nhiều hay ít. Hãy xét ngay từ bậc hạ-lưu thì ta thấy số người về hạng này chẳng phải là ít vậy. Từ thằng quít, con nhãi cho đến mụ vú em, cũng nay chẩu ba chỉ nhà vài câu, mai xui người làng giăng một chuyện, đem những việc đâu đâu bẻm bẻm thưa thưa, tán tỉnh để ba chủ thương sơ mọi người trong nhà. Tên cu-li đối với bác cai cũng tán « phó mát » nào gắt tai, nào sờ đầu, khúm núm làm ra bộ tự sợt về cũng; chẳng qua chỉ để lấy lòng bác cai cho khỏi làm việc nặng, k ổi cập tiền đó thôi.

Còn hạng trên nữa thì thế nào? Khỏn nạn thay! hạng người này xem chừng có học-thức, có linh-hồn, nhân-chất, nung đúc cũng vững vàng mà vẫn nơi theo giống « khươu » vậy. Thôi nay qua mai bánh, ra luồn vào cúi, tòa xoa xít xít, tỏ rằng mình phục, mình sợ lắm. Nhưng nói cho đúng thì chỉ cần lấy cho trên trông xuống là mình được phần nhờ. Khi được phần nhờ rồi, họ khéo lợi dụng cho thân họ được mọi điều yên ổn, sung sướng, sống chết mặc ai. Chẳng những họ nỉ non cất chỉ mềm mỏng cho thân họ thôi đâu; họ còn đám điểm với người trên để ghèn bỏ kẻ dưới, thủ hận kẻ khác; chung qui họ ở giữa, ngầm lấn luồng lấy làm vui ngã ư, chờ hễ hở cơ là họ lợi dụng lấy lịch sẽ họ, nhưng họ chẳng biết rằng « đào xới thôi » chẳng qua chỉ được hạnh-phúc đáng khinh đáng bỉ ấy thoáng qua rồi, kẻ nịnh bợt lại sa vào bàn lấy hối thôi, nước nào rửa cho sạch được!

Những hạng người nói trên đây, ta thường tai tai thoáng thấy trong sáng sớ, tư sở, có lẽ chẳng mấy sở là chẳng có một đôi người như thế — chẳng hạn quan-giới, công-giới hay thương-giới, gọi là một xã hội cũng con tụ họp nhiều người có phẩm trật tự, hưởng lợi quyền thì ít lắm trong phần nhiều xã hội ấy nếu ra hạng người đó ngay.

Cũng đáng buồn thay, người ở trên nhiều bậc vẫn có con mắt tinh đời, ý-kiến sáng suốt, nghĩ ngợi chính đính mà cũng bị những lời thêu dệt ngọt ngào ấm ách làm mờ mắt đi, hình như có một thứ tấm màng che ngang bịt lại không thấy nữa không nghe nữa, không cảm-giác. Thậm-tạo đến nỗi họ xin gì cũng được nấy, thưa bẩm gì cũng y được cả. Vì vậy biết bao nhiêu người có sẵn tài sẵn trí mà chẳng mở mày mở mặt với ai 5-đồng được, phải chìm đắm bến trầm-luân, chưa biết khi nào mới được cứu vớt lên.

Những hạng người hại như thế, ai còn muốn giao-tiếp với, ai còn muốn ngó mặt tôi, ai còn muốn nhận đồng-bào, đồng-chủng nữa? Nghĩ mà thẹn thùng thay! khá ố thay! Thật là một phương để mạt bần tiện vô cùng; đối với các tội phạm càng đồng-loại thì tưởng tội của hạng người này ở càng nhẹ vậy.

Ai ôi! trước khi mở miệng nói những tiếng: nhân quần, bác-ái, đồng-bào, hữu ái, v. v. hãy nên bỏ hết những ý kiến hẹp hòi, lên lọc lấn nhau và những tội chất chứa ngọt như một như dưỡng, có thì làm thẳng hết khác được thì mới mong rằng chữ hợp-quần, tương thân, tương ái, v. v. đem ra thực-hành, có lẽ kết quả hiền nhiên được.

Trần-mạnh-Nhân

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi xin quí báo làm ơn chỉ bảo cho tôi việc sau này:

Có hai tên người Trung-kỳ làm lính tuần-cảnh, nửa đêm lẻo cẻo ngỡ vào nhà tôi rồi chạy vô phòng ngủ tôi một cách đột ngột. Tôi hỏi đi đâu thì hai tên lính kỳ ấy trả rằng: « Có tên X. báo nhà ngài đánh bạc to, cho nên chúng tôi đến bắt, tớ ra không có thấy cả ». Nói xong bỏ đi.

Nay tôi muốn kiện hai tên tuần-cảnh vô cớ nửa đêm vào nhà tôi một cách dữ tợn và kiện tên X. vu cáo nhà tôi chứa bạc.

Tôi kiện ra thì tên X. có lỗi, hay hai tên tuần-cảnh có lỗi, hay là lỗi cả; mà tôi có đặng đòi tiền bồi-thường cái không? Còn kiện thì kiện với quan án đầu tỉnh hay kiện với quan công-sứ, hay là với quan lãnh-binh vì lính đó quan lãnh-binh coi.

TRẢ LỜI. — Vì ông là người Trung-kỳ thì phải theo luật cũ của ta. Việc khám xét các nhà, bắt các bạn đêm hôm ngày đều được pháp cả, nhưng phải có lệnh quan trên cho phép mới được.

Trước nếu ông có thì làm giấy trình quan công-sứ về việc đó vì phận sự tuần-cảnh không có quyền quan sự thì không được vào khám.

Ông có quyền đòi tiền bồi thường cả hai tên tuần-cảnh lẫn tên tổng cảo.

Nhưng ông là người Trung-kỳ thì phải làm đơn kiện tại quan án theo như luật Gia-long điều 246 như sau này:

« Phàm đêm hôm không có cớ gì mà vào nhà người ta quá phạt 20 trượng. Chết nhà ngay thì kẻ ấy mà giết chết thì vật luận, nhưng đã bắt được mà lại tự tiện sát thương, thì giảm ba tự tội đầu ẩu sát thương mà giảm hai chữ. Nếu đánh đến chết, thì phạt trượng 100, đồ 3 năm. »

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	2 độ
16 giờ	22 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một ta.	11	$ 20
— nhì, —	10	76
— ba, —	9	85
Thóc hạng nhất, —	7	25
Bắp ngô —	8	50

Giá bạc. — Kể từ ngày 14 Avril 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 f. 30.

Tàu sang Pháp. Tàu *Azay-le Rideau* mang thư sang Pháp, từ những thư và hộp có khai giá không kể, đến ngày thứ năm 16 avril hồi 18 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Saigon rồi sang Pháp. Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong quyền xe hỏa 6 giờ 20 sáng hôm 16 avril.

Tại phủ Toàn-quyền. — Đến sáng mai thứ tư, hồi 11 giờ rưỡi, quan Toàn quyền Merlin sẽ từ biệt Hanoi, đi ô-tô vào Saigon để rồi xuống tàu về quê quán. Trước giờ ấy các quan đại-biểu văn võ cùng các quan ta và các nhà thân thương sẽ đến qui-phủ để tiễn chân ngài. Đến ngày hôm sau thì quan Monguillot sẽ thuyền lên phủ Toàn-quyền, nhưng đợi hôm nào quan Merlin xuống tàu thì ngài mới nhận chức quyền Toàn quyền.

Chức Tài-chính tổng-trưởng — Vừa có vô-tuyến-điện báo rằng M. Lavit được cử làm Tài-chính tổng-trưởng Đông-pháp thay quan Détieux tạ thế.

Ông Lavit sinh năm 1872 vốn là cựu học-sinh trường chuyên nghiệp đại học hiện (école polytechn que), bỏ vào ngạch các quan cai-trị thuộc-địa từ năm 1913 và đã lần lần đến chức thống-đốc, Ngài đã làm thống-đốc xứ Tchad và tài-chính tổng-trưởng tại Tây-phi-châu. Ngày trước ngài đã làm quan võ ở bên này và đã nghiên-cứu về việc làm thiết lộ lên Dalat.

Một chiếc thủy phi-cơ Ý qua Hanoi. — Một chiếc thủy p i-cơ của nhà binh nước Ý do thiếu-tá Pinedo và tá-sĩ Compenelli cầm máy bay từ La-mã (Rome) đi Đông-kinh (Tokio) và Melbourne rồi lại trở về, chừng hạ tuần tháng này sẽ qua Đông-pháp. Chiếc máy ấy đã định tr ộ ở các nơi này là: Saigon, Tourane, Haiphong, Hanoi và Vientiane.

Chức Khâm-sứ Ai-lao. — Quan cai-trị hạng nhất Dauplay sung giám-đốc các việc chính-trị tại Ai-lao nay lĩnh quyền Khâm-sứ Ai lao kể từ ngày quan Khâm-sứ thực thụ Bosc về nghỉ.

Muốn cho trẻ con chắc đỗ bằng Sơ-học yên-lược không gì bằng cho xem «Chuyện giải trí» hiện đã xuất bản đến tập thứ NĂM.

Quan cai-trị Marty về qui-quốc. — Quan cai-trị Marty chánh tòa pháp-luật và Nam-chính tại phủ Toàn-quyền đã cùng với qui quyến đi ô-tô xuống Haiphong chiều hôm nay để đáp tàu *Azay-le-Rideau* về qui-quốc nghỉ.

Bản-quán có lời kính chúc quan thượng lộ bình an và hết hạn nghỉ lại trở về Hanoi.

Ngạch các quan cai trị. Quan cai-trị hạng nhất Legros hết hạn nghỉ nay cử làm Đồng-lý phủ Khâm-sứ Cao-mên thay quan cai-trị hạng nhất Poiret đổi đi nơi khác.

Quan cai-trị hạng ba Manovani hết hạn nghỉ nay bổ đi chủ tỉnh Siem-réap là tỉnh mới lập.

Quan cai-trị hạng nhì Jumeau hết hạn nghỉ nay bổ đi chủ tỉnh Takeo thay quan cai trị hạng ba Malecot về nghỉ.

Quan cai-trị hạng ba Richard de Chicourt mới bổ sang Cao-mên thì nay đổi đi chủ tỉnh Prey-veng.

Quan cai-trị hạng nhất Poiret nay bổ đi chủ tỉnh Kampot thay quan cai-trị hạng nhất Richomme về nghỉ.

M. Lanchier, chủ sự văn p òng hạng nhất, hết hạn nghỉ, nay để thay quyền quan Đồng-lý phủ Thống-sứ Bắc-kỳ và bổ vào tòa tư phủ Thống-sứ.

Muốn bán mấy con chó săn giống thực tốt (pur sang).
Hỏi tại M. Saurdaa, Hôtel Terminus Hanoi

HÀ-NỘI ÍT CÓ:

Bán một cái trại 1068 m² có 2 mặt phố, nhà gạch, cau nhiều, ở phố Đồng-Vị. Làm xiềng thợ rất tiện lợi.

Ai muốn mua hỏi phố hàng Bạn, số 12.

Tàu « Brésil » mắc cạn. — Quan Thống-đốc Nam-kỳ có điện rằng:

« Quan chủ tỉnh Baria có trình rằng tàu *Brésil* ở Havre chở hàng cho nhà Denis Frères đêm mồng 10 avril bị mắc cạn ở bãi cát, cách mũi Thuận-biên chừng 2 kilomètres. Tàu không bị chênh, nhưng đang sau tàu khí nước thủy-triều lên bị ngập hết. Cứ như tin đã nhỏ được thì trong tàu hãy còn hai người Tây, hai người Khách và hai người Nam. Còn thủy-thủ thì lên được bờ và được về sở cả. Một người Tây trong bọn thủy-thủ đã tới Saigon để cầu cứu. Quan cai-trị chủ tỉnh Baria đã đến tận nơi xem xét. Hiện tôi đã báo cho quan Thủy-quân đô đốc thì quan đô-đốc đã cho đến cứu giúp. »

Bắc đẩu bội tinh. — Các quan có tên sau này được thưởng thụ đệ ngũ đẳng Bắc đẩu bội tinh (chevalier de la Légion d'Honneur):

MM. Desjardins phó tổng-trưởng tài-chính, Paris chánh ngân-khố Đông-pháp, Darles tổng quản-lý công-ty U. C. I. A., Grégori nguyên hội-viên thương-mại Saigon, Sarda chánh ngân khố Cao-mên.

Sở Nông-chính. — M. Braemer thanh-tra hạng nhất ngạch nông-chính, hết hạn nghỉ thì nay cử làm chánh sở nông-chính Bắc-kỳ.

Tòa Thượng thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này:

Đánh người bị thương. — Hôm 26 tháng 2 tây vừa rồi M. Guillaume là chủ đồn điền ở Hà-nam bắt được Vũ-đức Minh, Vũ thị Uyên là vợ và Vũ-đức-Xiển là em ruột tên ấy vào đồn điền kêu cái, nhưng đi trước, bỗng chốc thấy tiếng vợ kêu bị hiếp chạy lại thì thấy M. Guillaume đứng ở bên cạnh. Vũ-thị-Uyên khai rằng đương đi kiếm cái thì M. Guillaume bắt vật xuống đất chực hiếp, thì ấy kêu rầm lên, chồng nghe tiếng chạy lại, M. Guillaume tức mình đi kiện vu như thế. Còn Vũ-đức-Xiển thì khai không biết gì về việc ấy cả. Tòa án trừng-trị Nam-định phạt Vũ-đức-Minh, Vũ-thị Uyên và Vũ-đức Xiển mỗi tên 10 ngày tù vì quan Chưởng lý chống án xin phạt nặng hơn, nên tòa Thượng-thẩm lại tăng tội mỗi tên lên 2 tháng tù.

Lừa người lấy của. — Vũ-đình-Sâu không làm nghề nghiệp gì tự xưng là quan Cai-âu mới được phép nghỉ về quê và là con quan Tuần này, em quan phủ kia, em ông huyện này và đem nhiều tiền ra cao, nhưng, một gã giả nói khoe-khoang là biết phép tiên-chữa thuốc mường, dùng thuốc mê đánh lừa tiền bạc của hai người đàn bà bán hàng là việc đã đăng nhiều lần trên báo, thì nay tòa Thượng-thẩm y án phạt tên ấy 8 tháng tù và 50 quan.

Lừa dối. — Ng-văn-Thục và Hà-trọng-Tu tức Ba Tu ở Luang-Prabang (Ai-lao) thông đồng với nhau, tự xưng là một thầm và linh sở Thương-chính dậm dọa lừa những người lương thiện lấy tiền. Tòa án Trừng-trị Vientiane phạt tên Thục 8 tháng tù và tên Tư 4 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

LỜI CẢM ƠN

Tou-Fou có lời cảm ơn các qui khách đã có lòng chiếu cố đến chứng kiến trong tuần lễ vừa rồi phim ảnh « Tou Fou muốn lấy vợ » chiếu tại rạp Cinéma Palace Hanoi.

Tối nào cũng đông người xem và nhiều qui-khách khen ngợi thật là một sự hân hạnh đủ làm cho danh tiếng của INDOCHINE FILM và giục lòng Tou-Fou nghĩ mới khởi hành đầu tiên vậy.

Tou-Fou

Xà-phòng « GADY »
có chất Glycérine
Mỗi bánh : 0$20
BÁN TẠI :
Hiệu Bào-chế MONIÈS, Hanoi

Cuộc thi ngựa. — Chiều chủ nhật vừa rồi hồi 2 giờ rưỡi hội thi ngựa Hanoi đã mở cuộc thi kỳ thứ 12 về vụ 1924 — 1925. Người đến xem và đánh cuộc đông lắm. Các giải thi kết-quả như sau này:

Giải Maison Laffite 1.200 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa	Giải
—	—	—
Blanche	Esbrouf	Nhất
Bleue	Na-cham	Nhì
Roché	Espoir	Ba

Giải Longchamps 1.300 m.

Casabianca	Vindictor	Nhất
Bleue	Verdun	Nhì
Soleire	Radium	Ba

Giải France 2.200 m.

Ng-huy-Hợi	Le Prélude	Nhất
J.M.D.	Cher ami	Nhì
Blanche	Dictateur	Ba

Giải Grand Prix 3.000 m.

Blanche	Destrier	Nhất
—	Abeille	Nhì

« Giải này chỉ có bốn ngựa thi nên không có giải ba ».

Giải Pâques 1.800 m

Blanche	Durandale	Nhất
Soleire	Ronsky	Nhì

« Giải này chỉ có bốn ngựa thi nên không có giải ba ».

Giải D'Antenil 2.700 m. nhảy chỉ số:

Y...	Le Vétéran	Nhất
Blanche	Zaza	Nhì
—	Quès-Aco	Ba

Nhà máy điện
QUẠT MÁY MARELLI
Quạt plafond kiểu lớn. . . 860 f. 00
Quạt plafond kiểu nhỏ. . . 730 f. 00
Cả liền công đặt
HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỖI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(*Capsules huile de foie de morue*)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$90
油肝魚

SÁCH MỚI XUẤT BẢN
LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0$ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12
Ai ở xa xin viết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thành
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

Hỉ tín. — Bản-quán được tin rằng đến ngày 18 avril này, M. Cangduy-Tâm thư ký thương-nghị-viện Hóa-xa sẽ làm lễ thành-hôn cho lệnh-lang là cậu Cung-tiến-Giai đẹp duyên với cô Trần-thị-Phụng.

Bản-quán có lời mừng hai họ cùng cô dâu chú rể.

Thưởng hàm. — M. Lê quang-Chương, tăng cấp phẩm văn giai (9-2) cựu tổng-sư, nay được thăng chánh cửu phẩm văn giai (9,1).

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bệnh sưng màng học óc. — Trong tàu *Saint François Xavier* là tàu chở phu và thợ thuyền của ta mộ sang Tân-thế-giới có mấy người phải bệnh sưng màng học óc và tủy (méningite cérébro-spinale). Bởi vậy nay quan y-chính đã bắt tẩy uế chưa cho chạy với những cu-li mộ đều phải lưu tại nhà thương lấy. Bởi vậy tàu ấy trước định khởi hành vào ngày 11 avril thì nay phải hoãn lại cho đến khi hết dịch mới đi.

Quan giám đốc chính-trị Delamarre đo chính phủ cử sang bên ấy kiểm xét cách thức làm ăn của bọn lao-động thế nào thì đợi khi nào tàu chạy Hong-kong ngài sẽ đi rồi từ đó ngài đáp tàu khác sang Nouméa và Port-Vila.

Phu xe không thể tin được. — Cô Labour ở Hà-nội xuống, đi xe không nhớ số, có giao cho tên phu xe một cái va-li và một cái hộp đựng mũ để vào hàng mua bán, đến khi trở ra thì không thấy xe và tên phu xe ấy đâu nữa. Hiện đã đi trình Cẩm.

Say tít cung thang. — Đêm thứ bảy trước ở cuối phố Đường-cát có một người Tây say rượu nằm lăn trên bãi cỏ ngã một mạch đến sáng không ai biết gì cả. Người ta đồn rằng trong khi người ấy tủy-lý, cảm-khách bị cô kẻ lột mất cả áo mũ cùng tiền bạc.

Chó nhà ai. — M. Segond là đốc-học trường Henri-Rivière dắt lại sở Cẩm một con chó tây bé-nhỏ lông trắng và vàng, bắt được ở phố Jules-Ferry.

Đánh nhau. — Phạm-văn-Bò tức ba Bò, 36 tuổi, thợ nguội, ở Gia-viễn, bị thưa là đánh tên Ng-thế-Kao, 42 tuổi, cai thợ nguội nhà máy Bạch-thái-Bưởi. Tên ba Bò đã phải bắt giam để xét.

BẮC-NINH

Quan ăn mới. — Quan ăn mới Bùi-p-át-Trường trước ở Bắc-kạn. đã tới chiều hôm t ứ bảy. Quan ăn Bùi có tiếng là một vị liêm quan, nên ăn dân được tin ngài đến đều lấy làm mừng tỏ.

SƠN-TÂY

Bắt được hươu. — Hôm mồng mười tháng tư vừa rồi, M. Ng -v-Hiếu là giáo-tập bắt được một con hươu sao, to lắm; bấy tâm người mới khiêng nổi.

Nghe nói ông giáo Hiếu đã từng bắn được nhiều hổ báo, hươu nai.

P. Kha lai cảo.

CAO-BẰNG

Hội Trí-tri. Hội Trí-tri tỉnh Cao-bằng, nhà hội-quán đã sửa sang, lại mở cả lớp học để dạy các hội viên học chữ Nho, tiếng Khách, tiếng Thổ, và một hôm nói chuyện như là cách-trí, vệ-sinh và lịch-sử châu Á và châu Âu cho các hội viên nghe. Lại lập thêm các lớp dạy học trong hàng tỉnh, để đi thi sơ học văn bằng, các ông giáo-sư dạy học rất chăm chỉ và rất chu-đáo, tôi nào các hội viên và học trò đến học cũng đông. Vì là dạy về các thứ tiếng cần dùng được ngay lúc này, như là tiếng Khách và tiếng Thổ; Còn chữ Nho thì lại cần cho các hội viên để biết chữ Pháp, để quảng kiến-văn.

Thế mới biết cách mở-mang về việc công ích, không cứ là ở đâu, hễ người trên mà lưu tâm vào việc ấy thì chỉ cũng có thể làm thành hiệu được, mà lại là cách dẫn lối cho người hậu tiến.

Ước ao các chi hội Trí-tri ở các tỉnh nhỏ, các ông hội viên cũng chịu khó lưu tâm về việc hội, koi đổi thì giờ, hội ý nhau làm một vài việc có ích cho hội, thì ch ắc là cũng được vui vẻ, mà người hiểu tiến cũng có thể bắt chước được một hai chút tư-tưởng về đường học-vấn và đường thực-nghiệp về sau nầy.

Vậy xin kính chúc quí hội, một ngày một hưng thịnh, và xin các hội viên nên bền chí gắng việc hội cho đến mục đích của các ông.

T.S. lai cảo

HƯNG YÊN

Hội đền Mẫu. Từ ngày mười một đến mười tư tháng ba, hội đền Mẫu, thuộc về làng Mậu-dương, già, trẻ, nam nữ, nô nức đi lễ thành; rước xách linh đình, thật vui vẻ, giá trời không mưa, thì còn vui gấp mấy. Một hôm rước thành đi các phố; có phường tuồng, phường sư-tử đi hộ giá; kiệu thì đàn ông áo nẹp khiêng, võng thì đàn bà khăn xanh khăn đỏ hầu, thật là uy nghi tráng lệ. Hiềm một nỗi trong khi đương rước chính tế, kiệu vàn vụt chạy, nào quay, nào lôi, nhận nhạo kẻ xô người cầy mất cả thứ tự, có lúc kiệu võng cách nhau một quãng thật xa.

Việc thần thánh phải quý, phải trọng là cố nhiên, song đương rước nguy nga, tế lễ mà kiệu chạy, kiệu quay làm cho mất cả thứ tự thì thật đáng tiếc. Việc thần thánh, tạ người phàm mất thịt không dám bình phẩm điều gì, song việc kiệu chạy thì kỳ-giả tưởng là tự người khiêng kiệu, một vài người không nhanh thì tất cả theo, chứ có đâu thánh rước ra đường ra phố mà lại chạy như t ế.

Về thiên ý kỳ giả khi rước cứ thứ tự, thong thả, từ từ mà đi thì có về ưy nghi, coi vệ hơn là tị lnh thoảng

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

LẺ ĐỔI CHỖ Ở
Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cả giấy quán báo, chứa lại thế nào thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$ 20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quán khác.
Hễ ai không gửi tiền theo thì sở đi người cho chỉ hoặc phải trả năng hơn.

số rồi

THỦY-HỬ

Truyện đã dịch thật

...Triều-đình sở phục chỉ với nhà-ngươi, mà nhà-ngươi nỡ làm những sự bất-nhân như thế. Ta đã sai người phi tấu với triều đình, nay mai bắt được nhà-ngươi đem về, bấy giờ nhà-ngươi sẽ phải phân thay trăm mảnh.

Tăn-minh lại kêu rầm lên mà cãi rằng:

— Ngài lầm rồi! *Tăn-minh* này thua trận, bị quân giặc bắt đem lên trên núi, đến bây giờ mới thoát cho về. Nào đâm qua tôi có đem quân về phá thành bao giờ!

Mộ dung tri-phủ lại quát mắng rằng:

— Ta trông rõ ràng thế ấy, áo ấy, k i-giáp ấy và chiếc ngựa ấy, lại còn c ối gì! Hết thảy người trên mặt thành trông thấy nhà ngươi đứng chỉ bảo quân giặc giết người đốt nhà, sao nhà ngươi còn già mồm cãi! Giá sử như ngươi thua trận bị bắt thì có lẽ nào cả năm trăm quân lại không một đứa nào trốn về báo tin. Bây giờ nhà ngươi định lện cho ta mở cửa thành để vào đem vợ đ , nhưng không biết vợ ngươi, sáng nay ta đã giết chết rồi. Nếu nhà ngươi không tin thì ta hãy cho nhà-ngươi xem thủ-cấp

Nói xong, truyền quân-sĩ lấy giáo dài xóc thủ-cấp người vợ *Tăn-minh* giơ lên cho xem.

Tăn-minh vốn tính nóng nảy, trông thấy thủ-cấp người vợ, liền bỏ phăn cầm tức, chẳng nói sao cả, chỉ phàn-nàn kêu khổ mà thôi.

Trên mặt thành bắn tên xuống như mưa. *Tăn-minh* bất đắc dĩ đành phải lui tránh, ngành nhìn những chỗ than lửa, vẫn chưa tắt hẳn. *Tăn-minh* quay ngựa đi qua những chỗ gạch ngói, bực mình chỉ muốn chết đi cho rồi. Ngẫm-nghĩ hồi lâu, lại phóng ngựa đi về lối cũ.

Đi chưa được mười dặm, đã trông thấy trong khu rừng có một toán quân kéo ra. Nhìn vị bảo-hàn đi đầu, tức là *Tống-giang*, *Hoa-bình*, *Yên-thuận*, *Vương-anh* cùng *Trình-thiên-thọ*. Theo sau có mấy trăm quân lâu-la.

Tống-giang ngồi trên mình ngựa cúi chào mà hỏi rằng:

— Sao quan thống-chế ngài không về phủ *Thanh-châu* lại một mình cưỡi ngựa đi đâu như thế?

Tăn minh hầm hừ tức giận mà đáp rằng:

— Không biết đêm qua đứa chết tử-tiệt trời tru đất diệt nào đám giả hình tôi đem quân về phá thành, giết hại nhân-dân, đốt cháy nhà-cửa, để đến nỗi gia-quyến tôi đều bị chết chém. Bây giờ tôi một thân bơ-vơ, không còn biết đi về đâu. Tôi mà tìm thấy người ấy thì tôi quyết phải đánh cho gãy tan cái lang-nha-bổng này mới nghe!

Tống-giang nói:

— Quan thống-chế hãy nguôi cơn giận. Tôi có chút ý-kiến riêng, nhưng nói ở đây không tiện, dám xin mời ngài về nơi sơn-trại, bấy giờ ta sẽ cùng bàn.

Tăn-minh bất-đắc-dĩ phải theo về *Thanh-phong-sơn*. Khi về đến sơn-trại, thấy bọn lâu-la đã bày cáo đồ tửu-quả tại trong nhà *Tụ-nghĩa-sảnh*. Năm vị bảo-hàn mời *Tăn-minh* vào ngồi, rồi cùng nhau lạy cả ở dưới đất. *Tăn-minh* vội vàng đáp lễ lại mà cũng quỳ xuống.

Tống-giang nói với *Tăn-minh* rằng:

— Xin quan thống-chế chớ giận! Số là ngày hôm qua chúng tôi giữ ngài ở đây, ngài nhất định không nghe, cho nên *Tống-giang* này phải bày mưu lập kế, chọn một tên quân giống hình-dáng ngài, cho đổi mũ mặc áo và cưỡi con ngựa của ngài. Tay cầm cây lang-nha-bổng thẳng tới dưới thành *Thanh-châu*, chỉ bảo bọn lâu-la giết người đốt nhà. *Yên-thuận* và *Vương-anh* đây đem một toán quân đến trợ-chiến, giả cách làm như quan thống-chế định về đưa gia quyến đi, vì thế mới giết người đốt nhà, khiến quan thống-chế tuyệt mất đường về, không còn nghĩ gì được nữa. Bây giờ chúng tôi phải cái xin ngài tha lỗi.

Tăn-minh nghe nói, trong lòng cảm tức, chỉ những muốn liều chết với bọn *Tống-giang*, nhưng lại nghĩ thầm: một là sỡ mệnh ta như thế; hai là chúng cũng biết trọng đãi ta, ba là sức ta cũng vị tất đã địch nổi lại với chúng.

Tăn-minh nghĩ vậy, đành phải bỏ mọng chịu nhận mà đáp rằng:

— Đã đành rằng các ngài có lòng tử tế, muốn giữ *Tăn-minh* này ở đây, nhưng kế ấy thâm-độc quá, làm cho gia-quyến tôi đều phải chết oan.

Tống-giang nói:

— Nếu không làm như thế, khi nào ngài chịu quyết chí ở đây. Nay qui phu-nhân đã thiệt mạng rồi thì ông *Hoa* tri-trại đây có một con gái, người rất hiền-hòa, dám xin tình-nguyện cho đã đi-môn để càng quan thống-chế làm vợ, chẳng hay quan thống-chế nghĩ thế nào?

Tăn-minh thấy mọi người đều tỏ tình kính yêu, bấy giờ mới yên lòng xin qui thuận. *Hoa vinh* lại mời *Tống-giang* ngồi tại giữa, rồi *Tăn-minh* *Hoa vinh* cùng ba vị bảo-hàn kia theo thứ tự cùng ngồi. Bấy giờ ăn nhậu êm tai, tiệc mở linh đình, cùng nhau uống rượu và bàn việc đánh *Thanh-phong-trại*.

Tăn-minh nói:

— Việc ấy rất dễ! các ngài không phải phiền lòng. Một là *Hoàng-tin* còn thuộc dưới quyền tôi, hai là hắn còn nhớ tôi dạy võ nghệ, ba là hắn xử với tôi rất thân mật. Sáng mai để tôi đến nói chuyện với hắn, bảo hắn nhập bọn đầu hàng, nhân tiện đưa bảo-quyến *Hoa* tri-trại đến đây và bắt cả con quạ cái nhà *Lưu-cao* đã báo thù cho *Tông đại-huynh*, các ngài nghĩ thế nào?

Tống-giang có ý mừng-rỡ mà đáp rằng:

— Nếu quan thống-chế nhận lời giúp cho như vậy thì còn gì may mắn cho bằng!

Sáng hôm sau dậy ăn cơm sớm. *Tăn-minh* mặc giáp lên ngựa, tay cầm cái lang-nha-bổng, thẳng đường về *Thanh-phong-trại*. Lại nói chuyện *Hoàng-tin* ở *Thanh-phong-trại*, đốc suất quân dân ngày đêm canh giữ bốn mặt, không dám ra đánh.

Hoàng-tin lại sai người đò la tin tức mà mãi không thấy tăm-hình ở *Thanh-châu* tiến sang. Hôm ấy nghe báo có *Tăn* thống-chế một mình cưỡi một con ngựa đi đến, gọi mở cửa trại.

Hoàng-tin nghe báo, vội-vàng cưỡi ngựa ra đến bên cửa, trông rõ một người một ngựa, không có quân-sĩ nào cả, tin mới cho hắc cần để đến vào. *Tăn-minh* tức-khắc tiến thẳng đến nơi đại-trại, vào ngồi trong nhà công-sảnh.

Hoàng-tin hỏi rằng:

— C ông hay vì cớ chi mà quan thống-chế lại một mình cưỡi ngựa đến đây?

Tăn-minh trước hết hãy thuật chuyện thua trận ở *Thanh-phong-sơn* cho *Hoàng-tin* nghe. Sau lại cả tụng ông *Cập-thời-vũ* *Tống-công-minh* là một người hết trọng nghĩa khinh tài, các bậc hảo-hán trong thiên-hạ ai cũng mến phục, hiện nay đang ở trên *Thanh-phong-sơn*, vậy ấn nay tôi định vào nhập bọn. Đại-huynh đã không bận-bịu gia-quyến gì cả, cũng nên nghe lời tôi mà cùng vào sơn-trại, khỏi đến nỗi đi cho bọn văn-quan nó đè đầu cưỡi cổ được ta.

(*Còn nữa*).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 châu-kính
Mặt cả kính
có chất đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

SÂN-KHIÊN-ĐÀI

Xin kính trình cận liệt quý chư-tôn biết rằng : Vở chèo cải lương « CON CHUỘT SA CHÌNH GẠO » của một nhà danh-sĩ soạn ra thì bạn hát đã được thành thuộc và luyện tập cả rồi, vậy bản-hội định đến tối thứ năm 16 avril 1925 này thì đem ra khai diễn. Xin các ngài chiếu cố đến xem đông cho.

Tối thứ ba 14 Avril 1925

TRẬN CƯỜI THỨ HAI

Vở chèo cải-lương soạn thành 30 điệu hát. Lần nào diễn cũng được các quý khách họ cổ đến xem đông lắm.

Tối thứ tư 15 Avril 1925

NGHĨA TRỌNG TAO KHANG

Không tham nhũ, chẳng phụ bần, Trung trinh há dễ mất phần hiển vinh.

Kính trình

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay được các ngài có lòng quang-cố và công-nhận cho rằng nhà bản-hiệu thật không phụ tấm lòng tin-yêu của các ngài

Hiện nay bản-hiệu nhiều thứ chè đặc biệt thượng hảo hạng : nước đẹp hương thanh, cánh nhỏ, như chè Sư-tử danh trà, Bai hồng Đào, Bạch kê-Quan, Mỹ-tây-Thi, Trà chung-Vương, Ngọc-quan Âm, Thiết la Hán, vân vân.

Các ngài có lòng chiếu-cố xin kính mười đến bản-hiệu hoặc ở xa xin gửi linh hóa giao ngân.

Kính trình
KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang,
Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách,
Téléphone 272.
2101

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cần thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhám, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE. Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

kiện chạy, kiện quay. Mong rằng mấy lời bàn này đấy tai các cụ trong các làng, xin các cụ lưu tâm đến mà đổi lại cách nước, ngõ-hầu người ngoại-quốc xem, không đến nỗi bình phẩm lắm.

Một cách phân chi cũng lạ đời. — Mới rồi có một người lính khố xanh không biết cớ sao tự nhiên chặt ngón tay trỏ bên phải mà vứt đi. Sau hỏi ra thì y nói rằng không muốn đi lính, nhưng cha mẹ ép đi, khi đã được làm ông quyền tập thành đốt nát sợ phải quở phạt, cho nên phẫn chí.

Thấy quyền này nghĩ hơi gàn thật, nếu không muốn làm lính thì thiếu gì cách mà phải đến nỗi chặt cụt tay.

M. S.

Hội Cầu nôm. — Hôm chủ nhật mới rồi, làng Đông-cầu về huyện Văn-lâm, có mở hội khánh thành đình và trường học, và mời việc cải lương trong làng. Quan Công-sứ Pergier và quí bà đầm, quan phó Công-sứ Moresco, quan Tuần-phủ Nguyễn, quan án và quan huyện sở tại hôm ấy có về chứng kiến.

Khi các quan họp tại đình, dân làng có ủy một người ra đọc bài cảm ơn văn bằng tiếng Pháp để cảm ơn các quí quan đã chiếu cố đến dân làng, và một bài bằng quốc văn để cảm ơn hai quan tỉnh. Quan Công-sứ và quan Tuần đáp lại mấy lời phủ dụ. Xong rồi đặt tiệc. Tiệc xong, ông nghị viên Phùng-v-Huệ đưa các quan đi thăm trường học và các công việc mở mang trong xã.

Làng này xưa nay chuyên nghề làm đồ đồng, mới đây lại có chế ra thứ đồng đen mất cua mới rất đẹp, năm ngoái có bày ở cuộc đấu xảo hội Khai-trí, các quí quan dùng nhiều. Làng có chợ lớn, tục gọi là chợ Cầu-nôm, dân ba tỉnh, Bắc-ninh, Hải-dương, Hưng-yên thường đến họp đông lắm. Có phiên mùng sáu tháng giêng vui đã thành ca.

Quên con quên chồng
Không quên mùng sáu chợ Cầu-Nôm.

Cầu đồng rao :

Cái bống đi chợ Cầu-Nôm
Sao mày chẳng rủ cái tôm đi cùng.

cũng là do chợ Cầu-Nôm mà.

Bởi thế nhân ngày hội dân có đặt ra một cuộc thi thơ nôm và thơ chữ. Thu được mỗi thứ ngoài hai trăm quyển, đến hôm hội mới cụ nghề Ngô-đức-Kế về làm chủ khảo chấm hộ. Thật là một cuộc vui tao nhã, mà lại là một cách bảo-tồn cổ-tục hay của ta.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ai tín. — Bín quán mới được tin buồn rằng chánh thất quan Ưng-Bình, Hiệp tá, trí sự, Gia-hương quận-công là thân-mẫu ông Bửu-Trang, Gia-hương hương công, tham-tá tòa Hình chính hội-lý và MM. Bửu-Vy, Bửu-Phan, Bửu-Gia, tạ thế tại tư đệ quan hiệp-tá, phố Đông-khánh ngày 14 tháng 3 ta. Năm nay cụ hưởng thọ 59 tuổi. Đến ngày 28 này thì rước linh-cữu an táng tại địa-phận Nam-giao.

Bản-quán xin có lời kính viếng phu nhân và chia buồn cùng qui-quyến.

Ngày lễ thanh-minh. — Ngày 13 tháng 3 là ngày lễ thanh-minh, bữa ấy suốt ngày gió bắc thổi mạnh, mưa phơi phới rưới, vì thế mà ngày thanh-minh có giảm sắc nhiều lắm.

Hoàng-thượng thánh-thể hơi có chút vì hòa cho nên không ngự hành lễ được có đại quan khâm-mạng cùng các quan đi hành lễ lễ các tôn-lăng.

Còn nhân dân đi lễ thanh-minh thì không được đông nhiều bằng những khi gặp ngày tạnh ráo, vậy thì ngày lễ thanh minh này thời-tiết biến đổi đã không tạnh ráo mà lại mưa dầm dề mãi đến ngày nay đã là bốn năm hôm mà vẫn cồn, xem thế thì còn mưa dài dặc lâu nữa. Lễ thường khi đã có tiếng đồng ra thì mưa dầm gió bấc sẽ hết, thế mà nay mùa hạ đã sắp đến nơi vẫn còn thấy thời-tiết mùa đông ; đó lại thêm một nỗi lo cho dân-gian cất được nhiều ít lúa hột đề, nắng ở đâu mà phơi, e lúa phải mọc mộng và ẩm thấp hết.

Xe ô-tô lộc cộc. — Xe ô-tô thường đi đất mà nay có xe ô-tô lộc cộc mới thật lạ làng. Cách vài hôm nay tại gần nơi cầu Phù-ốc kilo mètres 13 có cái xe ô-tô bốn ngồi ngồi : hai ông Tây, hai người ta, khi đi đến nơi ấy thì có lẽ vì vô ý mà cái xe đâm sầm vào gốc cây thầu-tấu, cây ấy lại là một cây mọc đâm xiên năm bên đường, cho nên cái xe trượt thẳng lên ngọn cây rồi đụng nhằm nhánh to cán gẫy thì cái xe cũng ngã lăn xuống đất, cả bốn người đều bị thương, nhưng may không nặng lắm là bởi vì cái xe trượt lên cây thì nó đã yếu bớt sức nặng của nó nên đến khi nó ngã xuống thì đã dàn bớt sức rồi, giá thử cái gốc cây ấy mà mọc đứng bằng thì bốn người có thể hại đến tính-mạng.

Phát chẩn. — Ông Lê-phác An cùng phu-nhân có tiếng ở nhà hào phú và nhơn-từ ở trong Nam kỳ nay hai ông bà nhân có việc ra ở tại Huế, lại nhân thấy kẻ nghèo đói xứ này bị cơn đói khó lắm nỗi thảm thương thì ông bà đã phát lòng từ-thiện cho gạo tiền quần áo chẩn cấp rất nhiều thì trước nhà ông ngày nào cũng đông người hàng trăm hàng nghìn đến lãnh chẩn.

Rộng lòng ân huệ, thương kẻ khó nghèo, thật là một điều phúc-đức, mà điều phúc-đức nào có phải những người hào-phú đều làm được đâu, vì rằng đã hào phú lại có tánh nhơn-từ mà tạo hóa đã đức cho thì mới làm được vậy.

Mua lầm phải vàng giả. — Mấy lâu nay người ta thường huyên truyền rằng một người ở bảo-hộ ở kia ở nỗi làng P. C. có được một khối vàng ở dưới đất to lắm, lời đồn như thế chẳng biết thật giả ra sao mà nay bỗng nhiên lại có một nhà bảo-phú ở làng ấy lại đem bán cho ông kia một khối vàng, khối vàng này to lắm giá mua đến 17.000 đồng, nhưng khi mua xong rồi được ít lâu đem chặt ra để làm đồ nữ-trang thì mới biết vàng ấy là giả, trong đồng ngoài bọc đồng đến ba lớp, cho nên khi mua vàng đã đã thử kỹ lưỡng rồi mà cũng không phân biệt chân giả thế nào.

Việc này nghe còn kiện cáo nhau chưa biết kết quả ra sao.

Bệnh đậu trời. — Lâu nay tại nhà thương Huế cũng các phủ huyện đã có trồng đậu cho nhơn-dân được nhiều lắm. Trồng đậu tuy trừ được bệnh đậu trời, nhưng trong khi trồng đậu trừ là khi có bệnh đậu trời lưu-hành thì mới trồng đậu để phòng ngừa. Hiện nay các làng xóm ở nơi tỉnh quê cũng có nơi phát bệnh đậu trời, nhưng cũng tí, ấy chỉ bởi sự đề-phòng trước mà cứa được cái nạn đậu mùa công hiệu biết bao.

Pilules
Antidysentrique

Thuốc li rất thần-hiệu
đau nặng đến đâu uống cũng khỏi.
Mỗi ngày uống 10 viên
Mỗi lọ giá : 0$60

BÁN TẠI :
Hiệu Bào-chế MONTÈS
HANOI

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Hỏa tai. — Hôm 10 avril mới rồi, ở làng Thạch-hàng thuộc hạt Quảng-ninh, hồi 12 giờ đêm thì nhà một ông phó-lý bị thất-hỏa, cháy mất 3 cái nhà tranh, phòng chừng tổn hại mất hai trăm rưỡi bạc. Duyên do cái tai-nạn này, là tại sự bất cẩn mà ra. Tuy phát-hỏa vào lúc đêm khuya, nhưng người hàng xóm đổ đến đông lắm, hai mấy thầy đều ra sức cứu chữa song cũng vô-hiệu, vì hôm ấy gió to quá, sức người không chống lại được.

Ngạch tòa cử. — M. Lê-quang-Phước, thư ký hạng ba, tòng-sự tại tòa-sứ Đồng-hới nay đổi về tòng sự tòa Khâm-sứ ở Huế.

M. Lê-k ắ-Tuệ, thư ký hạng nhất làm việc tại phòng bình ở tòa Khâm-sứ, nay đổi về Đồng-hới thay cho M. Phước.

M. Lê khắc-Toệ là một người làm việc rất lanh lợi và mẫn-cán lắm.

Nỗi thất bại của một nhà buôn ghe. — Về hạt Hồ-trạch có làng Lý-Hòa là một làng lấy nghề hàng-hải là n kế sinh-nhai ; nhà tư-bản thời đông một vài chiếc ghe chiếc mành, làm công thuyền chủ, đi thông-thương xứ này xứ khác, kẻ lao-động thời làm thủy-thủ cho cái đội thuyền buôn ấy, nhờ về ng ề này, mà trong làng được phong-phú lắm, sản-xuất được nhiều ông cự phú đại-thương, nhưng nhiều khi họ cũng gặp lắm nỗi thất bại rất đau đớn, như mới rồi đây, có một ông lái ghe tên là Tập đi buôn gạo ở Bến-thủy về cửa Đanh, khi ra đi, mới được hai ngày, chẳng may gặp phải cơn dông tố bất-kỳ, c iếc ghe bị đắm ngang hải-phận tỉnh Hà-tĩnh, nhưng ông ta cũng không c ịu trở về, lại thuê ngay chiếc ghe khác ra V.nh, mua tới một vạn đồng bạc gạo, lúc đã sắp tới nơi tỉnh nhà, thời rủi thay bị một trận phong-ba dữ dội đánh úp chiếc ghe, may không toiệt đến mạng người nào cả, còn một vạn đồng bạc gạo và thân g e thời đành bỏ xuống bể dông. Tuy sự toát-hại to như thế, song cũng không làm họ ngã lòng nản-chí bao giờ, họ vẫn giữ lấy bản nghiệp của họ, may ra cũng có ngày khởi-nghiệp lại được, tí ra cũng đã mạo-hiểm và kiên-nhẫn lắm thay.

TOURANE

Hỏa tai. — Trưa hôm 6 avril đương giữa lúc gió bắc to như bão, ở cạnh dinh làng Nam-dương có nhà kia phát hỏa, cháy lây mất ba cái nhà lá nhỏ. Cũng may xóm ấy chỉ có mấy cái nhà gỗ là nhà lá, còn bao nhiêu toàn nhà gạch cả, lửa không bắt được nữa, nên mới tắt được, chớ nếu có nhà lá nữa thì hẳn cháy to.

Nhà này buổi trưa người lớn đi vắng cả, chỉ để đứa con độ 7, 8 tuổi giữ nhà và trông em. Nghe đâu chỉ vì đứa nhỏ lấy chơi nghịch lấy cây thắp lửa châm vào phên, giả làm hương đèn cúng vái, chẳng may lửa bén phên cháy to lên, nó liền bỏ em chạy ra đường kêu cứu ; may nhờ có xóm diềng chạy đến xông vào dập lửa cứu được đứa bé con ra, chỉ mới bị bỏng ở cánh tay chứ chưa chết.

Ấy đấy, con trẻ chơi lửa là nguy-hiểm như thế đó trông kẻ làm cha mẹ bình nhật phải nên giảng-giải cho con trẻ biết cái hại lửa ấy, và nghiêm cấm đừng cho trẻ chơi, thì họa may mới giảm bớt cái lỗa hoạn đi được.

Gió bấc mãi. — Năm nay tiết trời sao k ác quá, đã nửa tháng ba rồi mà chưa hề có trận mưa dông nào ; mấy hôm trước thì nắng chang-chang suốt ngày, bốn năm hôm gần đây lại nổi gió bấc cả ngày đêm ào ào như bão. Gió bấc tuy có đem mấy im mát được đôi chút, song cũng không mưa được ; đồng đ ền cây cỏ vẫn bị khô hốc, héo queo, trông thật tiêu-điều quá. Khi trời trước thì nồng-nực như mùa hạ, nay lại lạnh-lẽo giống tiết đông-thiên, thật chẳng có chút gì gọi là trời xuân đầm ấm cả.

T. L.

CÁO-BẠCH

Mấy lời bà cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ cáo nhà vừa xong ;
Làm trai ba lẽ ngẫm không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiêu ;
Bằng Danh về hội Đông-triều,
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mỏ mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vệ-
Cửa nhà rộng rãi rang rinh. [sinh ;
Khẩn cầu sẵn có miếu đình đôi nơi ;
Nước ăn nhờ có máy nơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạnh
Trò vui có si-nê-ma, [nhà ;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không ;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đông đúc tàu đưa ra vào ;
Việc làm công xá cũng sao,
Ước ngày chăm độ năm hào trở lên ;
Đỡ đần nhờ có chả quyền,
Giữ phần công chính giáp bèn đông-
Cuộc đua mở sổ vui sao, [bào ;
May ai dự tráng lĩnh vào đỗ chơi ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hóa hồng lại thưởng cho người làm lâu ;
Hội tư cấp chia đồng đều,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng ;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng làm gai ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tày thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rả lòng quang cố khuyến người đàn
Hãy nên thử một lần xem. [em.

Mỏ Bằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

Rượu bổ-đào:
● TONIQUE TONKIOIS ●
Có tờ chứng-chỉ ban khen
của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bản tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy lời thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho thiên-hạ mà không ai có thể hại được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đã được phòng của MONTÈS gọi ông, có chỉ nên mới hỏ tươn sỏ đã lo g ngự đ ng gue rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lạc phê thì gửi cho qui được phòng chế sang để ở thanh-g ế.

Khâm thử.

內閣奉
欽此
欽奉
諭旨
欽
差
大
臣
協
辦
大
學
士
內
閣
總
理
事
務
臣
允
當
雲
雲

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TÁM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000. 00
5 lô.	1.000. 00
10 lô.	500. 00
100 lô.	100. 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Đồ dùng trong nhà.— Một vài thứ giá hàng

Xoong viền mép, bằng aluminium poli, chuôi mạ thiếc 12 c/m.	3 fr 00
Một bộ năm chỉ xoong bằng aluminium poli, chuôi có đồ giữ nóng. Một bộ :	50 fr. 00
Faitout bordé bằng aluminium poli, hình vại 20 c/m	15 fr. 00
Poêlon bằng aluminium poli, chuôi bằng gỗ sơn vung có chùm 10 c/m.	7 fr 50
Timbale bằng aluminium poli, hình côn.	1 fr 75
Đĩa sâu lòng, bằng sắt mạ thiếc 20 c/m	2 fr. 75
Cocotte tròn, bằng gang đen, không rỉ được, có quai và vung.	16 fr. 50
Thùng làm bằng kẽm, thùng gỗ, thùng mạ hai lít.	95 fr. 00

BONS POSTAUX N° 40

Agents généraux en Indochine CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bình hết 231 người (Ý theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 26, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau da dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RET CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoàn ống, hoặc viên

Mỗi lần uống thuốc-viên Pháp toàn dùng một thứ thuốc nầy.

Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LAGROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn Điển ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho xuyên đã 20 năm, thế mà suy nhược, uống đã nhiều thuốc, đến đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phải lật May tôi xem quảng cáo thấy hiệu « Tam-Tinh Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hộp mỗi hôm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TỈNH-Y-TÔN

Phố hàng giầu, số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa á-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, cũng vào người khỏe mà không mệt nhọc.

Cái sức khỏe của đàn-bà và các bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lắm người khốn nạn, thường hay vàng da, sắc yếu, đau tim, đau gan, nhức đầu, nhất là buổi sáng lúc thức dậy. Người lắc ấy, lại còn lắc khí sinh-sản, lại thường yếu mệt đau thở thịt, nặng mi mắt, nặng hòn chẳng làm nặng đàn-bà lại còn lúc trở về già, hay mắc những bệnh như tử-bạch, trùng mốt, nặng chân.

Trong những thứ ấy, đàn-bà muốn cho khỏi lắm đau thì nên giữ cho bộ thận, mà bộ thận nếu cũng phải giữ gìn bộ thận vì các bệnh của đàn-bà phần nhiều là bởi thận yếu đau mà sinh những chứng bệnh, về nước nước trong trong mắt.

Trong khi ấy thuốc Pilules Foster rất công hiệu, về trong những khi đau thận, đau xương sống, xương mắt cá chân, tiểu tiện đục và có sỏi, vân vân, dùng càng tốt lắm. Các thuốc Foster bán tại số 36, St. Ferdinand, Paris 17

Hàng bào-chế nào cũng có bán

Agents d'Annonces en Europe POUR LE « TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

S^té Mutuelle de Publicité

14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

BỘC-TRÙNG SÁN-LÃI

Trừ tuyệt nhỏ thuốc Sán-lãi của quan lương-y DUHOURCAU bào chế

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Treuchet, PARIS

17, 21, 23, Ladgate Hill, LONDRES

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PURGATIF

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-Khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1798.

Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc bài độc, càng ngày càng hay hiệt, danh truyền Khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

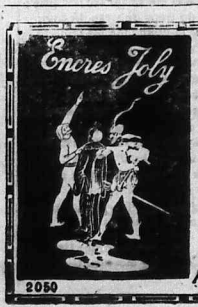
THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để Khi trong bụng đa hóc-rức, ăn uống không tiêu, trột dạ đau bụng, thì uống nó hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trữ bán. Không chỗ nào Khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 54

LE ROY

MỰC HIỆU JOLY TỐT HƠN Các thứ mực khác

PACHOD Frères & Cie Lyon

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酬補

J. BLANC (*dệ nhất hạng bào-chế*)

Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每聯合客哂每各哂沒嘬聽欺嘬稱

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phải làm cho hay ho vật uống thuốc nầy rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ ! Bởi thuốc nầy có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MÀU BỔ 1$40

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

1$50 một ống sáu cachets

RU'Q'U PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống mát khan tiếng và tiện.

Làm bằng đường tin sạch.

BÀ CHỮA NHỮNG CREMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.

Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu (Blennorragie) thì ai cũng biết, hễ điều-trị không khéo thì nó hóa ra một thứ bệnh nặng là bệnh hòn (prostate), nghĩa là nó sưng một cái hạnh ở dưới bàng quang. Người bị lậu để thành hòn thì thường muốn đi đại tiểu tiện mà không đi được, hay mỏi đùi, đau lưng, đi cũng đau ngồi cũng khổ mà nhất là khi ngồi xe thì lại khổ hơn nữa. Khi đi đại tiện mà cố rặn thì ra một thứ phân loãng hơi vàng vàng xanh mà cũng có khi lại đính một tý máu. Sự đó là thường hễ muốn đi tiểu-tiện quá hóa sinh ra thế.

Cái chứng bệnh ấy có thể chuyển sang bệnh nặng đến nỗi tinh yếu đi và mất sinh con đẻ cái nữa. Xưa kia, bệnh ấy rất là khó chữa. Nhưng ngày nay chữa lại rất là rõ, ấy cũng là nhờ có thứ thuốc *Santal Monal* nó làm cho khỏi mắc phải bệnh lậu hòn, hay những chứng bệnh khác nữa trong khi đau lậu. Thuốc *Santal Monal* nầy làm cho nước tiểu thành ra xanh, và có nhiều tính chất riêng và rất hỏ, lẫn vào nước tiểu để rửa những tỳ thận ở bàng quang, nhờ thế bệnh lậu tóc thì khỏi hẳn và không sợ bệnh gì sinh ra được nữa.

Vậy thì khi mới mắc bệnh lậu phải nên dùng ngay thuốc *Santal Monal*.

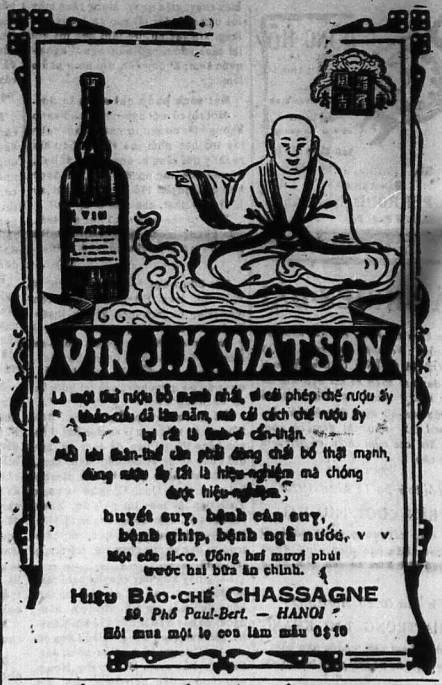

Ở các hàng bào-chế to đều có bán

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(*Payements en timbres-poste*)

Nhiều ông gửi tiền trả bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bổn-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ, còn thì bổn-quán không nhận tiền gửi trả bằng con-niêm cả.

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì có phép chế rượu ấy bảo-chứa đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy tại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mà khi thân-thể ốm phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng một ấy tốt là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh giịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc tí-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP

7, Boulevard Bobillot — HANOI

XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Bán các xe Michelin cho ô-tô và xe tay

Độc-quyền về sang ô-tô MAJOLA 7 và 10 mã-lực COTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã lực Camionnettes LUC COURT 1000 và 1500 kgs.

Xưởng chữa xe do một nhà chuyên-môn chủ-trương

Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới

CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI ô-tô và xe tay

Bán buôn các thứ

Giới giấy thép thì đề tắt là : CHEDOTAU HANOI — GIÂY NÓI số 73

ƯU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

Nước Quinine Laroche phải uống có một ly với đồ ly có bán theo cùng nước nguội ngon hay nước ấm. Cho nước và hình của thì mỗi một khắc dùng là uống một ly, uống 4 ly trước đó với 4 giờ nhất, thì ly ly thứ nhứt người có sức giải.

Nước Quinine Laroche chưng thì uống không phải nước mà khi trời uống ngon thì phải nước và đồ khác.

COMAR VÀ CÔNG-TI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)